

KOLLABORATIV TÁLIM ARQALI BOLAJAQ OQITISHILARDIŃ KÁSIPLIK KOMPETENCIYALARIN RAWAJLANDIRIW

Joldasbayeva Gúlbadan Baltabayevna

Ájiniyaz atındaǵı NMPI

Tálim hám tárbiya teoriyası hám metodikası qánigeligi 1-kurs
magistranı

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15495964>

ARTICLE INFO

Received: 15 th May 2025

Accepted: 19th May 2025

Published: 23rd May 2025

KEYWORDS

pedagogikalıq texnologiya, innovatsiyalıq tálim texnologiyaları, interaktiv metodlar, "Aqılıy hújim", "PSMU", "Bumerang", "Nilufar gúli", "Klaster" texnologiyaları, mashqalalı oqıtıw metodi. Kásiplik kompetenciya, bolajaq oqıtıwshılar, kollaboratsiyalıq tálim, texnologiya, oqıtıwshınıń bilim alıwı, rawajlanıwı, sóylesiw kónlikpeleri, sın kózqarastan pikirlew qábileti, birge islesiw.

ABSTRACT

Bul maqalada tálim, tálim texnologiyaları ulıwma anıqlaması, tálimde innovatsiyalıq texnologiyalardan paydalanıw haqqında maǵlıwmatlar berip ótildi. Bul ámeliy izertlew bolajaq oqıtıwshılardıń kásiplik kompetenciya rawajlandırıw ushın muǵallimler tálim baǵdarlamalarında birgelikte oqıtıw texnologiyasınan paydalanıw tásirin úyrenedi. Izertlew baslanǵısh oqıtıwshılar arasında birge islesiw, qarım-qatnas hám sın kózqarastan pikirlew kónlikpelerin arttırıw ushın texnologiyanı oqıtıwshılar tayarlawǵa integratsiyalaw nátiyjeliligini úyrenedi. Nátiyjeler sonı kórsetedi, birgelikte oqıtıw texnologiyasınıń óz ishine alıw bolajaq oqıtıwshılardıń kásiplik kompetenciya rawajlandırıwdı sezilerli dárejede jaqsılaydı, nátiyjede olardı bilimlendiriw tarawındaǵı tabıslı karera ushın tayarlaydı.

Birgelikte oqıtıw eki yamasa onnan artıq oqıtıwshılar klasterında oqıtıwshılardıń tabıslı bolıwın joybarlaw, oqıtıw hám baqlaw ushın juwapkershilikti ózine alǵanlarında júz beredi. Hár bir oqıtıwshı óz tájiriyesi hám tájiriyesinen kelip shıǵıp, sabaqqa úles qosadı. Atap aytqanda, kóplegen jańa programmalar, kurslar bir neshe dástúriy pánlerden payda bolǵanlıǵı sebepli, professor-oqıtıwshılar bul kurslar yamasa programmaların mútajliklerin qandırıw ushın óz tájiriyelerini birlestiriwdi zárúr dep biledi (Kulynch, 1998). Birgelikte oqıtıw, sonıń menen birge, professor-oqıtıwshılar birgelikte bir neshe sabaqlardı "klaster kursları" retinde rejelestirgende júz beriwı múmkin.

Bolajaq oqıtıwshılardıń kásiplik kompetenciya rawajlandırıw birgelikte oqıtıw arqalı rawajlandırıw kontekstinde oqıtıwshılar táliminde texnologiyadan paydalanıw oqıtıwshılardıń tájiriyesini arttırıw hám oqıtıwshılardı XXI ásir klasındaǵı mashqalalarǵa tayarlawda áhmiyetli rol atqarıwı múmkin. Kollaborativ tálim texnologiya menen integratsiyalanǵanda bolajaq oqıtıwshılardıń óz qatarları menen mazmunlı sóylesiw, pikir alıwı hám bilimlerdi birgelikte alıw imkanıyatların usınıwı múmkin.

Kollaboratsiyalıq bilimlendiriw strategiyaların óz ishine alǵan oqıtıwshılardıń tálim baǵdarlamaları bolajaq oqıtıwshılardı oqıtıwshılıq kásibiniń qıyınshılıqlarına jaqsıraq tayarlaw hám olardı óz rollerinde ústinlik qılıw ushın zárúr bolǵan kónlikpeler menen támiyinlewi múmkin.

Kollaboratsiyaliq tálím bolajaq oqıtıwshılardıǵa teńleslerinen úyreniw, bilim hám tájiriye almasıw, kásiplik rawajlanıwında bir-birin qollap-quwatlaw imkaniyatın beredi. Bul qatarlardı úyreniw bolajaq oqıtıwshılardıǵa oqıtıw ámeliyatı boyınsha jańa túsinikler hám perspektivalardı alıwǵa járdem beriwde bahalı bolıwı múmkin. Kollaborativ oqıw iskerligi arqalı bolajaq oqıtıwshılar reflektiv ámeliyatlardı menen shuǵıllanıwı hám teńleslerinen pikir-usınıslardı alıwı múmkin. Bul pikir-usınıslar olardıǵa jetilistiriliwi kerek bolǵan tarawlardı anıqlawǵa, oqıtıw ámeliyatın jaqsılawǵa hám hámme waqıt kásiplik rawajlanıwǵa umtılawǵa járdem beredi.

Kollaborativ talim kóbinshe túrli milletke tiyisli teńlesler menen islesiwdi óz ishine aladı, bul bolsa bolajaq oqıtıwshılardıǵa mádeniy kompetensiyanı hám hár túrlilikti rawajlandırıwǵa járdem beredi. Bul barlıq talabalar ushın inklyuziv hám teń huqıqlı bilimlendiriw ortalıǵın jaratıw ushın zárúr. Kollaborativ tálím, sonday-aq, texnologiya quralları hám platformalarınan paydalanıwdı óz ishine alıwı múmkin, bul bolsa bolajaq oqıtıwshılardıǵa sanlı sawatlılıq kónlikpelerin rawajlandırıwǵa hám texnologiyanı oqıtıw ámeliyatına nátiyjeli integratsiyalawdı úyreniwge járdem beredi.

Birgelikte oqıtıw bir kurs ishinde yamasa kurslar arasında júz beriwı múmkin bolsa da, ádebiyat kóbinese bir kursqa itibar beredi. Bunday sheriklik túrli formatlarda ámelge asırılıwı múmkin. Vogler hám Long (2003) sheriklikniń hár túrli túrlerin ulıwmalastıradı, sonday-aq: 1) túrli tarawlardıǵı professor-oqıtıwshılar pánler ara kurstı úyretiwshi kafedralar, 2) bir kafedranıń professor-oqıtıwshıları birdey kurstıń túrli bólimlerin bólek bólimlerge aylandırıw, óz qánigelikleri boyınsha lektsiyalardı tákirarlaw, 3) kurstıń barlıq bólimlerinde birgelikte prezentatsiya etetuǵın topar aǵzaları.

Sheriklikte oqıtıw ideyası túrli mámleketlerdegi, atap aytqanda, Amerikadaǵı J. Hopkins universiteti professorı - R. Slavin (1990), Minnesot universiteti professorı R. Jonson, D. Jonson (1987), Koloradniya universiteti professorı SH. SHaron (1988), tárepinen islep islep shıǵılǵan.

Amerika ilimpazları tárepinen islep shıǵılǵan sheriklikte oqıtıw, tiykarlanıp oqıwshılarda MTS hám pán baǵdarlamasında belgilengen bilim, kónlikpe hám ilmiy tájiriyelerdi qalıplestiriw, Izrail hám Evropa ilimpazları tárepinen usınıs etilgen sheriklikte oqıtıw, joqarıda belgilengenı sıyaqlı, kóbirek oqıwshılar tárepinen oqıw materialın qayta islew proektlestiriw iskerligin rawajlandırıw, oqıw tartıslar ótkeriwdi názerde tutadı.

Usı ideyalar bir-birin toltıradı, didaktikalıq tárepten bayıtadı hám bir-birin talap etedi.

Oqıtıwshılar táliminde texnologiyadan paydalanıwdıń bir kózqarası birgelikte úyreniwdi ańsatlastırıwshı onlayn platformalar hám qurallar bolıp tabıladı. Máselen, onlayn talqılaw forumları, virtual klass bólmeleri hám birgeliktegi hújjetlerdi redaktorlaw quralları bolajaq oqıtıwshılardıǵa diskussiyalarda qatnasıw, resurslar almasıw hám joybarlar ústinde birgelikte islew imkaniyatın beredi. Bul sanlı platformalar oqıtıwshılar ushın professional rawajlanıwdıń áhmiyetli quram bólekleri bolǵan pikirlew, pikir-usınıslar hám teńleslerdi bahalaw imkaniyatların da usınıwı múmkin.

Bunnan tisqari, texnologiyadan paydalanıw bolajaq oqıtıwshılardıǵa sanlı sawatlılıq kónlikpelerin rawajlandırıw hám texnologiyanı oqıtıw ámeliyatına integratsiyalawda járdem beriwı múmkin. Bilimlendiriw texnologiyalarınan paydalanıwdı óz ishine alǵan birgeliktegi bilimlendiriw iskerligi menen shuǵıllanıw arqalı bolajaq oqıtıwshılar keyin ala óz klaslarına qosıwı múmkin bolǵan sanlı qurallar hám resurslar menen ámeliy tájiriyege iye bolıwı múmkin. Texnologiya arqalı birgelikte úyreniw bolajaq oqıtıwshılardıǵa qarım-qatnas, jámáatte islew, mashqalalardı sheshiw hám sın kózqarastan pikirlew sıyaqlı áhmiyetli wazıypalardı rawajlandırıwǵa járdem beredi.

Sheriklikte oqıtıw ideyası didaktikada 1970- jıllarda payda bolǵan. Sheriklikte oqıtıw texnologiyası Ullı Britaniya, Kanada, Germaniya, Avstraliya, Niderlandiya, Yaponiya, Izrail mámleketleri tálím mákemelerinde keń qollanıla baslaǵan.

Sheriklikte oqıtıwdıń tiykarǵı ideyası - oqıw tapsırmaların tek ǵana birgelikte orınlaw, bálki sheriklikte oqıw úyreniw bolıp tabıladı.

Sheriklikte oqıtıw hár bir oqıwshınıń kúndelik qızǵın intellektual miynetke, dóretiwshilik hám ǵárezsiz oylawǵa úyretiw, shaxs retinde sanalılıq, ǵárezsizlikti tárbiyalaw, hár bir oqıwshıda jeke qadir-qımbat sezimin payda etiw, óz kúshi hám qábitine bolǵan isenimdi bekkemlew, oqıwda juwapkershilik sezimin qalıplestiriwdi názerde tutadı.

Sheriklikte oqıtıw texnologiyası hár bir oqıwshınıń analiz alıwdaǵı belsendi topar jeńiske alıp keliwin seze otırıp ǵárezsiz hám aqılıy miynet etiwge, oqıw tapsırmaların tolıq hám sapalı orınlawǵa, oqıw materialın puqta ózlestiriwge, doslarına sherik bolıp, óz-ara járdem beriwge, birlesiwge mákán tayarlaydı.

Sheriklikte oqıtıw texnologiyasında oqıwshılardı sheriklikte oqıtıwdı shólkemlestiriwdiń bir neshe metodları bar:

1. Toparda oqıtıw (R. Slavin) de oqıwshılar teń sanlı eki toparǵa ajratıladı. Hár eki topar birdey tapsırmanı atqaradı. Topar aǵzaları oqıw tapsırmaların sheriklikte atqarıp, hár bir oqıwshı temadan názerde tutılǵan bilim, kónlikpe hám ilmiy tájriybelerdi ózlestiriwge itibardı qaratadı.

Sheriklikte oqıtıw texnologiyası avtorlarından biri bolǵan R. Slavinning atap aytqanıday, oqıwshılardı tapsırmalardı sheriklikte orınlaw ushın kórsetpe beriliwi jeterli emes. Oqıwshılar shın mánistegi sheriklik, hár bir oqıwshınıń qolǵa kirgizgen jetiskenligine quwanıp, bir-birine shın kewilden járdem beriwi sezimi, qolay social-psixologiyalıq ortalıq payda bolıwı zárúr. Usı texnologiyada oqıwshılardıń bilimlerde ózlestiriw sapasın anıqlawda olardı bir-biri menen emes, bálki hár bir oqıwshınıń kúndelik nátiyjesi aldın qolǵa kiritilgen nátiyje menen salıstırıladı. Sonda ǵana oqıwshılar óziniń sabaq dawamında erisken nátiyjesi toparǵa payda keltiriwin seze otırıp juwapkershilikti sezip, kóbirek izertlewge, bilim, kónlikpe hám ilimiy tájriybelerdi ózlestiriwge umtıladı.

2. Kishi toparlarda sheriklikte oqıtıw (R. Slavin, 1986).

Bul jantasıwda kishi toparlar 4 oqıwshıdan dúziledi. Oqıtıwshı aldın temanı túsindiredi, keyin oqıwshılardıń ózbetinshe jumısları shólkemlestiriledi. Oqıwshılardı berilgen oqıw tapsırmaları 4 bólekke ajratılıp, hár bir oqıwshı tapsırmanıń belgili bólegin atqaradı. Tapsırma juwmaǵında hár bir oqıwshı ózi atqarǵan bólim tuwralı pikir júrgizip, dosların oqıtadı, keyin topar aǵzaları tárepinen tapsırma tuwralı ulıwma juwmaq shıǵarıladı.

Oqıtıwshı hár bir adam topar informaciyanı tıńlaydı hám test sorawları járdeminde bilimlerde qadaǵalaw etip bahalaydı.

Oqıwshılardıń kishi toparlardadı oqıw iskerligi oyın (turnir, jarıs) formasında, individual tárizde de dúziliwi múmkin.

Oqıtıwshı hám oqıwshınıń sherikliktegi iskerligine tiyisli izertlewlerde tiykarǵı itibar óz-ara qatnastıń rawajlanıwın úyreniwge qaratıladı, oqıtıwdı gruppalı shólkemlestiriw procesi bayanlanadı.

Psixolog A. V. Petrovskiy topardadı shaxslar ara qatnaslar iskerlikten kelip shıǵıwın úyrenip, tálim procesindegi oqıtıwshınıń oqıwshılar menen sherikligin shólkemlestiriw tek olardı baylanısqa zárúriyatın qandırıw quralı emes, bálki oqıw materialın ózlestiriwdiń de quralı ekenligin aytıp ótken edi.

Óz-ara sherikliktiń zárúrli faktoru hám oqıwshılardıń óz-ara qatnası ózgesheligin belgileytuǵın tiykar oqıtıwshı menen oqıwshı sherikliginiń formaları bolıp tabıladı. Sherikliktegi oqıw iskerligi oqıtıwshı hám oqıwshı qatnaslarınıń hám birgeliktegi minez-qulıqlarınıń bólek túri, ol ózlestiriw obyektin, bilim iskerliginiń barlıq bólimlerin qayta qurıwdı támiyinleydi.

Sherikliktegi oqıw iskerliginiń maqseti ózlestiriletuǵın iskerlik hám birgeliktegi háreketler, qatnas hám baylanıstıń basqarıw mexanizmin jaratıw bolıp tabıladı. Sherikliktegi iskerliginiń jemisi oqıwshılar ilgeri súrgen jańa ideyalar hám ózlestirilip atırǵan iskerliginiń mánisine baylanıslı maqsetler hám sherikliktegi shaxs pozitsiyasın basqarıw tilekleriniń júzege keliwi bolıp tabıladı.

Sherikliktegi iskerlik usılı degende, oqıtıwshı menen oqıwshınıń birgeliktegi is-háreketleriniń sistemasın túsiniw kerek. Bunday minez-qulıq oqıtıwshınıń oqıwshıǵa kórsetetuǵın járdeminen baslanadı;

Oqıwshılardıń aktivligi az-azdan ósip barıp, pútkilley olardıń ózi basqaratuǵın ámeliy hám aqılıy háreketine aylanadı, oqıtıwshı menen oqıwshı arasındaǵı múnásibet bolsa sheriklik pozitsiyası ózgesheligine iye boladı.

Pedagogika-psixologiya páninde sherikliktiń 8 forması bar. Olar tómendegilerden ibarat:

1. Iskerlikke kirisiw;
2. Ğárezsiz háreketler oqıtıwshı menen oqıwshı sheriklikte orınladı;
3. Oqıtıwshı háreketi baslap beredi hám oǵan oqıwshını tartadı ;
4. Eliklew háreketleri (oqıtıwshıdan úlgi alǵan oqıwshı áne sol úlgi tiykarında háreket etedi);
5. Járdem háreketleri (oqıtıwshı oqıwshıǵa aralıq maqsetti hám oǵan eriw usılların tańlawda járdem beredi hám aqırǵı nátiyjeni qadaǵalaydı);
6. Ózin - ózi basqarıw háreketleri (oqıtıwshı ulıwma maqsetti kórsetiwde aqırǵı nátiyjeni bahalawda qatnasadı);
7. Ózin - ózi kórsetiwshı háreketler;
8. Ózin - ózi uyımlastırıwshı háreketler.

Interaktivlik - oqıtıwshı hám oqıwshınıń óz-ara tásiri. Sheriklik iskerligin rawajlanıw basqıshına ótiw procesinde óz-ara tásir ótkeriw háreketin bahalawdan óz-ózin bahalaw dárejesine kóteriliwden boladı. Bul process sheriklik dinamikasınan derek beretuǵın eń zárúrli faktorlardan biri wazıypasın atqaradı.

Modullı tálim texnologiyası. Modullı texnologiya oqıtıwdı modullı sabaq proekti tiykarında oqıtıwdı shólkemlestiriw bolıp esaplanadı. Modul, kurs mazmunın úsh bólekke óz ishine aladı:

- tolıq
- qısqartırılǵan
- shuqırlastırılǵan

Is reje materialı (oqıw is rejesi) bir waqtınıń ózinde barlıq itimalda kórilgen kodlarda: súwret, test, belgiler hám sóz benen beriliwi múmkin. Modullı programma oqıw materiallarınıń avtonom bólegi bolıp, tómendegi komponentlerden dúziledi:

- anıq mániske iye bolǵan oqıw maqseti (maqsetli oqıw programması)
- axboratlar banki, oqıtılıw dástúri formasında áyne oqıw material.
- maqsetlerge erisiw ushın metodikalıq qollanba.
- zárúr ilmiy tájriybelerdı qalıplestiriw boyınsha ámeliy shınıǵıwlar.
- qoyılǵan modul maqsetine qatań muwapıq etiwshı qadaǵalaw jumısı. Modellestiriw túrleri:
- oylawdı modellew
- ilmitatsion rolge bólip modellew;
- tutastırılıwshı sızıqlar usılında modellew lekciya.

Modullı texnologiyanıń mánisi tálim procesin modullar tiykarında proektlestiriwden yaǵnıy oqıw hám predmeti jáne onıń bólimleri mazmunın tártipke salıw. Tálimniń arnawlı bir basqıshınan baslap bólinbeytuǵın kásiplik iskerlikti logikalıq jaqtan pitken bólimlerge ajratıwdan ibarat esaplanadı.

Keyin ajratılǵan hár bir modul boyınsha sol moduldıń ózine tiyisli bolǵan iskerlik mazmunı hám tásiri átirapında belgilenedi. Modullı texnologiya maqsetti júzege shıǵarıw ushın modul basqıshpa-basqısh ámelge asırıladi. Bul proceste júz berip atırǵan hár bir háreket oqıw elementi retinde qaraladı. Oqıw elementi de óz ishine tómendegilerdi óz ishine aladı:

Iskerliginiń anıq elementlerin úyretiw menen baylanıslı bolǵan teoriyalıq hám ámeliy informaciyalar, tálim ushın zárúr bolǵan iskerlikti támiyinleytuǵın materiallar haqqındaǵı maǵlıwmatlar, maqsetler, identifikatsion yaǵnıy tálim alıwshılardı háreketlendiretuǵın maqsetler, oqıw materialları, oqıw shárayatın baqlaw instrumentleri, misalı, oqıwshılardı gózlengen nátiyjelerge erisiwleri ushın zárúr shárt-shárayatlar, testler, maqset etalonı hám basqalardı óz ishine aladı.

Metodikaliq qáteler oqıw qáteleri menen óz-ara baylanıslı: úyreniw qáteleri kóbinese oqıtıw qáteleri nátiyjesi bolıp tabıladı. Oqıw qáteleri arnawlı kesellikti anıqlaytuǵın kestelerde hár bir mashqalalı modul ushın gruppalarǵa bólinedi hám keyinirek kúshli tásir etiwshi qurallar retinde paydalanıladı. Eger dástúriy oqıtıwda bilmewden biliwge ótiw standartlı jaǵdaylardı qollaw menen sheklense, mashqalalı-modullı oqıtıwda oqıwshınıń jaqınnan rawajlanıwı sheńberi jańa bilimlerdi júzeki ózlestiriw hám naduris qollawǵa alıp keletuǵın sın kózqarastan jaǵdaylar - qáteler tarawına shekem keńeytiriledi. Bunday shárayatta bilmewden biliwge ótiw tarawı úyreniwshi ushın tiykarǵı mashqalaǵa aylanbaydı, olardıń aktual rawajlanıw regionına aylanadı.

Mashqalalı-modullı oqıtıw texnologiyasınıń jetekshi sapa belgisi-bul iyiliwsheńlik esaplanadı. Zamanagóy joqarı texnologiyalı óndiriste iyiliwsheńlik avtomatlastırılǵan sistema zárúrli sanalǵanı sıyaqlı házir de, keleshekte de pedagogikalıq texnologiya natıyjeliligi kóp tárepten onıń ilimiy-texnikalıq jáne social-ekonomikalıq ózgeriwsheń jaǵdayǵa iykemlese alıw hám asıǵıslıq penen tásir etiw qábiletine baylanıslı boladı. Iyiliwsheńlik strukturalı, mazmunlı hám texnologiyalıq halda bolıwı múmkin.

Strukturalı iyiliwsheńlik qatar jaǵdaylar menen támiyinlenedi: mashqalalı -modul strukturasınıń turaqlılıǵı, mashqalalı-modullı programma teksheligi, iyiliwsheń keste joybarınıń bar ekenligi hám kóp wazıypalı oqıw bólmeleriniń úskenelestirilgenlik múmkinshilikleri hám basqa.

Mazmunlı iyiliwsheńlik birinshi náwbette tálim mazmunın siyasiy gruppalastırıw hám integraciyalaw múmkinshiliklerinde kórinetuǵın boladı. Bunday múmkinshiliktiń ózi usınılıp atırǵan texnologiyada oqıw materialınıń blok hám modullı princip tiykarında saralanıw ornına payda boladı.

Texnologiyalıq iyiliwsheńlik mashqalalı-modullı tálim procesiniń tómendegi tárepi menen támiyinlenedi: oqıtıw metodlarınıń variantlıǵı, qadaǵalaw hám bahalaw sistemasınıń iyiliwsheńligi, oqıwshılardıń oqıw-biliw iskerligin jalǵız tártipte shólkemlestiriw hám basqa.

M. A. CHoshanovdıń atap ótkenindey, kásip mekteplerinde oqıtıw procesin mashqalalı - modullı tiykarǵa ótkeriw tómendegilerge múmkinshilik beredi:

- oqıw materialınıń mashqalalı modulların gruppalaw jolı menen kurstı tolıq, qısqargan hám tereńlestirilgen variantların islep shıǵıwdı támiyinleytuǵın dialektik birlikte integraciyalaw hám siyasiy gruppalastırıwdı ámelge asırıw;
- bilim dárejesine baylanıslı halda studentlerdiń ol yamasa bul mashqalalı -modullı programma variantın ǵárezsiz tańlawı hám olardıń programma boylap individual jılısıw pátin támiyinleniw;
- mashqalalı modullardan pedagogikalıq programmalı qurallardı jaratıw ushın senariyer retinde paydalanıw ;
- oqıwshılardıń biliw iskerligin basqarıwda oqıtıwshı jumısında máslahátshi koordinaciyalaytuǵın wazıypaǵa dıqqattı awdarıw;
- oqıw materialın bayanlaw tezligi hám ózlestiriw dárejesine zıyan tiygizbegen halda oqıtıw metodları hám formaları kompleksine uyqashlıq tiykarında kurstı kemeytiw.

Juwmaq ornında sonı aytsaq boladı, kollaboraciyalıq tálim - bolajaq oqıtıwshılardıń kásiplik kompetenciyaların rawajlandırıw ushın kúshli qural bolıp tabıladı. Birgelikte islesiw arqalı bolajaq oqıtıwshılar ózleriniń sóylesiw qábiletlerin, jámáátte islew qábiletlerin, mashqalalardı sheshiw qábiletlerin, qatarlardı úyreniw hám qollap-quwatlaw tarmaqların, sawlelendiriw ámeliyatların, mádeniy kompetenciyalardı, hár túrlilikti qádirlew hám texnologiya integraciyası kónlikpelerin arttırıwı múmkin. Bul kompetenciyalar oqıtıwshılıq kásibinde tabısqa erisiw ushın zárúr bolıp, bolajaq muǵallimlerde klass ortalıǵındaǵı quramalılıqlardı nátiyjeli basqarıwǵa járdem beredi. Birgelikte úyreniwge ústinlik beriw itibar beretuǵın muǵallimlerdi tayarlaw dástúrleri bolajaq oqıtıwshılardı kásip talaplarına jaqsı tayarlawı hám oqıwshılardıń oqıwı hám rawajlanıwına unamlı tásir kórsetiwı múmkin.

Tálimniń natiyjeliligin hám úzliksizligin támiyinlewde barlıq tálim texnologiyaları zárúrli áhmiyetke iye boladı. Kóplegen rawajlangan hám rawajlanıp atırǵan mámleketler tálim sistemasındaǵı zamanagóy tabıslardı analiz qılıw arqalı, jurtımızda pán jetiskenliklerin qollawımız, tálimde innovaciyalıq texnologiyalardan paydalanıwdıń tiykarǵı mazmunı tálim sapasın bayıtıwǵa, tálim procesinde beriletuǵın bilim hám kónlikpelerdiń oquwshılar tárepinen tolıǵı menen ózlestiriliwine hám de olardıń óz ústinde ózbetinshe islep joqarı shoqqılarǵa jetiwi bolıp tabıladı. Nátiyjede erkin pikirli, dúnyaǵa kóz qarası keń, dóretiwshi, innovatorlar jetisip shıǵadı bul bolsa biziń baslı maqsetimiz.

PAYDALANILGAN ÁDEBIYATLAR DIZIMI: (REFERENCES)

1. "Tálim tuwrısında"gi nızam // Xalıq tálimi. 1997. №5. S. 4-16.
2. Ózbekstan Respublikasınıń "Informaciyalastırw tuwrısında"gi nızamı. "Xalıq sózi". 11 fevral, 2004 y.
3. "Informaciya texnologiyaları salasında kadrlar tayarlaw sistemasın jetilistiriw tuwrısında"ǵı Ózbekstan Respublikası Prezidenti qararı. "Xalıq sózi" gazetasi, 2005, 3- iyun.
4. Anderson, T. and Dron, J. (2011). "Aralıqtan bilim beriw pedagogikasınıń úsh áwladı." "Ashıq hám bólistirilgen bilimlendiriw tarawındaǵı izertlewlerdiń xalıq aralıq túsindiriwı." 12 (3), 80-97.
5. Darling-Hammond, L. and Bransford, J. (2005). "Muǵallimlerdi ózgeriwsheń dúnyaǵa tayarlaw: oqıtıwshılar neni úyreniwı hám ne isley alıwı kerek." John Wiley & Sons.
6. Fullan, M. (2016). "Bilimlendiriwdegi ózgerislerdiń jańa mánisi." Routledge.
7. Hatti, J. and Timperley, H. (2007). "Keri baylanıs kúshi. Bilimlendiriw izertlewleri sholıwı." 77 (1), 81-112.
8. Vigotskiy, L. S. (1978). "Jámiyettegi aqıl: joqarı psixologiyalıq proceslerdiń rawajlanıwı."

INNOVATIVE
ACADEMY